

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ยาปฏิชีวนะชนิดรับประทานสำหรับรักษาโรคติดเชื้อ
ทางเดินหายใจส่วนบนในเด็ก ของผู้ปกครองเด็กในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี

Associated factors of oral upper respiratory tract antibiotic use
behavior among the guardians in the health promoting hospital,
the Fifth Regional Health Promotion Center, Ratchaburi.

ชุตินาพร ไตรนภากุล* และ บุษบา พงษ์บุปผา**

Chutimaporn Trainapakul* and Busaba Pangbubpha**

*เภสัชกร โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ถ.ศรีสุริยวงศ์ ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ราชบุรี

**หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ถ.ศรีสุริยวงศ์ ต.หน้าเมือง
อ.เมือง จ.ราชบุรี

* Pharmacist, Health Promoting Hospital, The Fifth Regional Health Promotion Center, Ratchaburi,
Muang district, Ratchburi Province

** Head of nursing department, Health Promoting Hospital, The Fifth Regional Health Promotion
Center, Ratchaburi, Muang district, Ratchburi Province

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ยาปฏิชีวนะชนิดรับประทานสำหรับ
รักษาโรคติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบนในเด็กของผู้ปกครองเด็กในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี
กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้ปกครองของเด็กอายุ 0 ถึง 5 ปี ที่มารับบริการที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ในช่วงเดือนกันยายน 2563 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2564 จำนวน 367 ราย เครื่องมือวิจัย
ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามการได้รับข้อมูลเรื่องยาปฏิชีวนะจากสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์
และบุคคลใกล้ชิดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้ยาปฏิชีวนะ แบบสอบถามความรู้เรื่องการใช้ยาปฏิชีวนะ แบบสอบถาม
ทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะ และแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้ยาปฏิชีวนะของผู้ปกครองเด็ก ค่าความเชื่อมั่น
ของแบบสอบถามเท่ากับ .85, .73 และ .79 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ
เพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะ และปัจจัยด้านสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์
สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้ยาปฏิชีวนะชนิดรับประทานสำหรับรักษาโรคติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบน
ในเด็กของผู้ปกครองเด็กได้ร้อยละ 29.7 ($R^2 = .297$, $F = 78.38$, $p < .001$) โดยปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการใช้
ยาปฏิชีวนะเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้ยาปฏิชีวนะชนิดรับประทานสำหรับรักษาโรคติดเชื้อทางเดินหายใจ
ส่วนบนในเด็กของผู้ปกครองเด็กมากที่สุด ($\beta = .55$, $t = 12.49$, $p < .001$)

คำสำคัญ: ยาปฏิชีวนะ, ผู้ปกครองเด็ก, พฤติกรรมการใช้ยาปฏิชีวนะ, โรคติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบน